

Status
Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
31 mei 2022

Eindtermijn
N.v.t.

Onderwerp

Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland 2022, en
Openstellingsbesluit subsidie verplaatsing veehouderij gebied Nieuwkoop Zuid-Holland
2022

Advies

1. Vast te stellen de subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland;
2. Vast te stellen het Openstellingsbesluit subsidie verplaatsing veehouderij gebied Nieuwkoop Zuid-Holland 2022;
3. Vast te stellen de brief aan provinciale staten over de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland en het Openstellingsbesluit subsidie verplaatsing veehouderij gebied Nieuwkoop Zuid-Holland 2022;
4. Vast te stellen de toelichting bij de kennisgeving van paragraaf 2 van de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland aan de Europese Commissie;
5. Vast te stellen de toelichting bij de aanmelding van paragraaf 3 van de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland bij de Europese Commissie;
6. Kennisgeven van paragraaf 2 van de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland aan de Europese Commissie.
7. Aanmelden paragraaf 3 van de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland bij de Europese Commissie.
8. De Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland en het Openstellingsbesluit subsidie verplaatsing veehouderij gebied Nieuwkoop Zuid-Holland 2022 te publiceren na vaststelling door provinciale staten van het bij voorjaarsnota voor te stellen subsidieplafond en na afloop van de standstill-termijn van 10 dagen in het kader van de kennisgevingsprocedure.
9. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland en het Openstellingsbesluit subsidie verplaatsing veehouderij gebied Nieuwkoop Zuid-Holland.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om onder Biodiversiteit een aangepaste, door gedeputeerde Potjer gemaakte, tekst op te nemen. Uitgangspunt is dat verplaatsing van veehouderij bedrijven i.b. leidt tot bestemming landbouw maar dat uitzondering hierop, bijv. in het kader van natuur, mogelijk moeten zijn..

Bijlagen

- Brief aan provinciale staten over de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland en het Openstellingsbesluit subsidie verplaatsing veehouderij gebied Nieuwkoop Zuid-Holland 2022
- Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland
- Openstellingsbesluit subsidie verplaatsing veehouderij gebied Nieuwkoop Zuid-Holland 2022
- Toelichting bij de kennisgeving van paragraaf 2 van de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland 2022
- Toelichting bij de aanmelding van paragraaf 3 van de Subsidieregeling verplaatsing en beëindiging veehouderij Zuid-Holland 2022

1 Toelichting voor het College

Zie GS-brief.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 1.000.000,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Op deze subsidieregeling is geen risicoanalyse uitgevoerd aangezien deze - als gevolg van de staatssteunregels - op basis van kosten en prestaties worden vastgesteld.

Naast de gebruikelijke interne kosten voor de uitvoering van een subsidieregeling zijn er aan deze regeling extra kosten verbonden in de vorm van kosten voor de taxatie van een subsidieaanvraag voor waardedaling van het achterblijvende perceel vanwege bedrijfsbeëindiging. Een taxatie kost maximaal € 2.500,00 per aanvraag. Voor 2022 worden hoogstens 4 aanvragen voor verplaatsing of beëindiging verwacht, zodat de taxatiekosten voor dit jaar maximaal € 10.000,00 zullen bedragen.

Juridisch kader

Zie GS-brief. In aanvulling hierop het volgende.

Staatssteun

Het verlenen van financiële steun aan agrarische ondernemers wordt aangemerkt als staatssteun. Staatssteun kan rechtmatig zijn, indien wordt voldaan aan bijvoorbeeld de voorwaarden van de landbouwvrijstellingsverordening en hiervan een kennisgeving is gedaan aan de Europese Commissie, of de steunregeling is aangemeld bij de Europese Commissie en de Europese Commissie deze heeft goedgekeurd. Voor de subsidieregeling worden beide routes gevolgd. Paragraaf 2 van de subsidieregeling dat de subsidie voor verplaatsing van landbouwbedrijven regelt, is gegrond op de landbouwvrijstellingsverordening. Aan paragraaf 2 van de subsidieregeling mag pas uitvoering worden gegeven 10 dagen nadat hiervan kennisgeving is gedaan (de zogenaamde standstill-termijn).

Voor de subsidiëring van de beëindiging van landbouwbedrijven, paragraaf 3 van de subsidieregeling, bestaat geen vrijstellingsmogelijkheid. Daarom moet hiervoor de zogenaamde notificatieprocedure worden gevolgd door middel van aanmelding van deze paragraaf bij de Europese Commissie. Formeel moet de Europese Commissie binnen 2 maanden na de aanmelding een besluit hierover nemen, maar in de praktijk duurt dit vaak langer. Omdat deze paragraaf grotendeels is overgenomen uit een subsidieregeling van de provincie Noord-Brabant die al twee keer is genotificeerd en goedgekeurd, wordt een goedkeuringsbesluit binnen de termijn verwacht.

Opgemerkt wordt dat de landbouwwijstellingsverordening in beginsel op 31 december 2022 afloopt. Rekening houdend met de hiervoor vastgestelde overgangstermijn geldt dat tot en met 30 juni 2023 subsidie mag worden verleend onder de huidige landbouwwijstellingsverordening. Voor die tijd moet van paragraaf 2 van de subsidieregeling – na eventuele aanpassing – opnieuw kennis worden gegeven onder een verlengde of nieuwe landbouwwijstellingsverordening. Daarom is in de subsidieregeling nu een einddatum opgenomen van 30 juni 2023.

Publicatie en Inwerkingtreding subsidieregeling en openstellingsbesluit

Hiervoor is al aangegeven dat de subsidieregeling, voor zover het paragraaf 2 betreft, niet eerder in werking kan treden dan 10 dagen nadat de kennisgeving is gedaan. Daarnaast is er nog geen subsidieplafond door provinciale staten vastgesteld. Met de voorjaarsnota wordt hiervoor een voorstel aan provinciale staten gedaan. Pas na vaststelling van de voorjaarsnota en daarmee het subsidieplafond kan de subsidieregeling in werking treden en kan deze worden opengesteld.

Daarom wordt voorgesteld de subsidieregeling en het openstellingsbesluit in het provinciaal blad te publiceren na afloop van de standstill-termijn en vaststelling van het subsidieplafond door provinciale staten. In het openstellingsbesluit is bepaald dat het besluit in werking treedt de dag na publicatie in het provinciaal blad. Vanaf dat moment kunnen er subsidieaanvragen worden ingediend.

Voor paragraaf 3 geldt vanzelfsprekend dat deze pas kan worden opengesteld nadat de Europese Commissie een besluit tot goedkeuring hiervan heeft afgegeven.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 22 februari 2022 hebben gedeputeerde staten het Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Module Ruimte en Wonen vastgesteld, waarin opgenomen beleid voor “Vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen en transitie landelijk gebied”. Dit onderdeel bevat een beleidskeuze Transitie Landelijk Gebied en twee maatregelen in het Omgevingsprogramma: de voorliggende subsidieregeling en de aanwijzing van Nieuwkoopse Plassen eo. als transitiegebied, waarvoor een gebiedsplan wordt opgesteld (als uitkomst van de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof en Bodemdaling Nieuwkoopse Plassen eo.). Daarnaast is in de Omgevingsverordening (artikel 6.9 Ruimtelijke kwaliteit) een nieuw lid toegevoegd voor het aanwijzen van transitiegebieden, waarvoor door gedeputeerde staten een gebiedsplan kan worden vastgesteld als kader voor bestemmingsplannen.

3 Proces

Zoals in de brief aan provinciale staten wordt aangegeven is de subsidieregeling een van de instrumenten waarmee uitvoering wordt gegeven aan het beleid voor de transitie van het landelijk gebied en de hieruit voortvloeiende gebiedsopgaven. Dit beleid is in ontwikkeling en krijgt verder vorm in afstemming met het Nationale Programma Landelijk Gebied (NPLG) in de provincie Zuid-Holland. Met de subsidieregeling wordt

invulling gegeven aan de vraag vanuit de landbouw en bestuurlijke partners waarmee we samen gebiedsgericht de verschillende opgaven in het landelijk gebied aanpakken met een passend instrumentarium en toereikende middelen.

Verplaatsing of beëindiging van veehouderijen is op verschillende plekken in Zuid-Holland noodzakelijk voor enerzijds het bereiken van de opgaven die daar moeten worden gerealiseerd, en anderzijds voor de toekomst van zowel de vertrekkende, stoppende als blijvende veehouders. De vertrekkende veehouderij kan op een financieel aanvaardbare manier binnen of buiten de provincie zijn bedrijf voortzetten en zich daar richten op zijn toekomst. De stoppende veehouderij wordt gecompenseerd voor de waardedaling van het bedrijfs-/woonperceel waar hij blijft wonen en kan met subsidie overgaan tot de sloop van de bedrijfsgebouwen, zodat hij hier geen verder onderhoud meer aan hoeft te plegen terwijl deze gebouwen niet meer bedrijfsmatig kunnen worden ingezet. De blijvende agrariërs binnen en buiten het bij openstellingsbesluit aangewezen gebied kunnen de door de provincie verworven gronden kopen of pachten voor extensivering, indien dit past binnen het gebiedsplan of de opgaven.

De subsidieregeling is het eerste, nieuwe, instrument dat wordt ingezet ter realisatie van de gebiedsopgaven voor de transitie landelijk gebied in lijn met het NPLG. Meer instrumenten zijn nog nodig en zullen de komende tijd dan ook worden ontwikkeld (al dan niet samen met het rijk en/of gebiedspartners). In de brief aan provinciale staten is dan ook aangegeven dat zij de komende periode hierover geïnformeerd zullen worden. Dat zal onder meer gebeuren langs de lijn van voortgangsinformatie over bijvoorbeeld het provinciale gebiedsplan op grond van de Wet stikstofreductie en natuurherstel, een procesbrief over de inzet voor het NPLG en per brief bij de vaststelling van een nieuw instrument.

4 Participatie en rolneming

De ontwikkeling van de subsidieregeling moet worden gezien in het licht van het NPLG zoals hiervoor is aangegeven. Tegelijkertijd vormen de recente aankooptrajecten van agrarische bedrijven in en rondom de Nieuwkoopse Plassen en De Haeck door de provincie in het kader van de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof en Bodemdaling Nieuwkoopse Plassen en omgeving (GGA Nieuwkoop) de directe aanleiding. Tijdens deze trajecten is door de agrariërs aangegeven dat een marktconforme prijs voor de gronden en gebouwen onvoldoende is om elders een bestaand bedrijf over te nemen. Omdat de provincie niet meer dan een marktconforme prijs mag betalen bij een vrijwillige verkoop, is door agrariërs gevraagd om een oplossing. Een verzoek dat ook bij gemeenten en binnen de provincie weerklank vindt met het oog op het realiseren van de verschillende opgaven.

De subsidieregeling is niet afgestemd met agrariërs en andere partijen. Wel is op basis van de ervaringen vanuit de afgeronde trajecten en de kennis over kosten rondom bedrijfsverplaatsing en – beëindiging bij het bepalen van het maximaal te verlenen subsidiebedrag van € 500.000,00 gekeken of dit voldoende zal zijn. De conclusie is dat dit het geval is zoals in de brief aan provinciale staten wordt uitgelegd. Daarbij wordt

opgemerkt dat een hogere vergoeding op grond van de landbouwwijzigingsverordening overigens niet is toegestaan. Indien voor een hoger maximaal subsidiebedrag wordt gekozen, moet de volledige regeling ter goedkeuring aan de Europese Commissie worden voorgelegd waarbij op voorhand geen zekerheid bestaat over een positief besluit.

5 Communicatiestrategie

De subsidieregeling en het openstellingsbesluit worden na het verstrijken van de standstill-periode en na vaststelling van de voorjaarsnota gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Over de subsidieregeling en het openstellingsbesluit zal op gebruikelijke wijze informatie worden opgenomen op de website en intranet onder de onderwerpen Subsidies, Landbouw en Stikstof.

Over de vaststelling, inwerkingtreding en openstelling zal via de verschillende overlegstructuren worden gecommuniceerd met de partners van de Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof en Bodemdaling Nieuwkoopse Plassen eo, waaronder vertegenwoordigers van de agrariërs in het gebied.

Verder zal na publicatie in het Provinciaal Blad actief worden gecommuniceerd over de subsidieregeling in de media. Voorstellen hiervoor zullen te zijner tijd worden voorgelegd in de portefeuillehoudersoverleggen stikstof en landbouw, en in het Coördinerend Overleg NPLG en Stikstof.